

רפילדתו זהב

פרשת: ויקרא

גיליון: 58

ג' ניסן, תשפ"ג

פגיונים, הנהגות ואמרות מגדולי ישראל

אשר עליו עפרות זהב צעקו עליו

ע"פ פסק של הרב זילברשטיין, אנו מבקשים לא לקרוא בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה, שלא יצא שכרו בהפסדו.

מה'עלייה' של הבחור הביישן. ומני אז ואילך נפתחו לו מעיינות החכמה, ועלה ועלה, עד שהגיע בגיל 26 לכאלו הישגים בתורה - מורה הוראה בפועל, בעל מידות טובות, סיים כמה פעמים את הש"ס... הכל התחיל מ"ואהבת לרעך כמוך" שקיים בכל מאורו!

(אסדר לשודרתא)

רבי מרדכי מזוועהיל זי"ע שלח את האברך להתברך מאדם אחר

סיפר רבי אלימלך בידרמן שליט"א: מעשה נורא סיפר אחד מיקירי ירושלים, שבהיותו אברך צעיר לימים, חלה ל"ע במחלה הנוראה, בצר לו עלה אל בית המדרש 'חיי עולם' בכיכר השבת (שם ישבו רבים וטובים מגדולי עיר הקודש), וניגש אל הרה"ק רבי מרדכי מזוועהיל זי"ע שעדיין לא הוכתר לרבי, ונתן לו פדיון גדול ונתברך ממנו ברפואה וישועה, ואכן לא עברו ימים מועטים ואותו אברך נרפא כליל בדרך נס.

ויהי מקץ שלושים שנה, חלה אותו אברך שוב במחלה הנוראה, ומיד שם פעמיו אל הרה"ק מזוועהיל, שכעת כבר הוכתר לרבי, ומתי שתינה לפניו את צערו, ענהו הרה"ק ואמר לו: "לך נא והזכיר את עצמך אצל עני ואביון ותן לו 'פדיון', והוא יברכך ויפעל בעבורך רפואה שלימה".

שאלו היהודי: "מדוע לפני כשלושים שנה לקח הרבי ממני את הפדיון ונושעתי מיד ברפואה שלימה, ואילו עתה משלחני הרבי שאפנה לאחרים?"

ענה לו הרבי: "באותה שעה עני מרוד הייתי, ומשהבאת לי את סכום הפדיון חייטה נפשי בגללך, ובזכות ברכת התורה 'כי בגלל הדבר הזה יברכך ה' אלוהיך' נושעת ונרפאת ברפואה שלימה. אבל עתה, משנתמנתי לרבי, וכבר מצויה ההרחבה בביתי, אם כן מה לך כי באת אלי? ורק כאשר תהנה מנכסך וממונך עני הגון ובן טובים, מובטחני שתיושע בזכות הצדקה!"

(אסדר לשודרתא)

החתם סופר העיד כי נסתמו לו כל מעיינות החכמה בגלל דיבור אחד!

על ה'חתם סופר' מסופר שפעם, בעת הלימוד, הביא קושיא בשם הגאון רבי משולם איגרא (מגדולי הדור בדור אחד קודם. היה רבו של ה'נתיבות המשפט', ובעת פטירתו, היה החת"ס כבן עשרים וארבע), ואמר על כך: "אבל זו לא קושיא", ונפל דיבור מפיו, וכאשר יצא מפיו שיחה קלה זו, הרגיש כי נסתמו ממנו מעיינות החכמה ולא היה יכול ללמוד הלאה.

הוא ניסה להתחיל איזה פעמים ולא עלתה בידו, ותיכף ומיד פסק ללמד השיעור, והרגיש בעצמו שזה העונש בא לו על מה שהרהיב בלשונו לדבר זאת על הגאון הנורא.

ה"ביטוח" הכי זול נגד רעידות אדמה

סיפר הרב זילברשטיין שליט"א בתשובה בקובץ 'יוי העמודים':

יש עצה להינצל מרעידת אדמה, והיא הבטחת ה'כף החיים' שכתב (סימן תק"ס ס"ק י"א בשם המל"ח) כמה מצטער על בתי בני ישראל, שאין עושים להם ציור כראוי וזכר לחורבן.

ושמע מפי הרב מר אביו ז"ל, שהיה בדוק אצלו, שכל בית שיש בו אמה על אמה כשיעור נגד הפתח כדין, ומראה הלבנים נראה מטיט - אז אותו הבית נכון עד העולם.

(יוי הנמודים)

אברך בן 26 מורה הוראה, ובקי באבן העזר, בצעירותו לא היה מוצלח בשיביבה...

סיפר רבי אלימלך בידרמן שליט"א: מעשה נורא שמעתי מאת הגאון הגדול רבי יחנן וואזנר שליט"א, ראב"ד בעיר מונטריאול.

לפני כשנה נבחן אצלו אברך צעיר בן 26 שנים בלבד לעמוד בכור המבחן, והאברך הראה בקיאות ובהירות נפלאה בשו"ע אבן העזר. הרב יצא מכליו ממש לנוכח המראה הגדול הזה, אברך צעיר אשר ידיו רב לו באופן אשר אינו מתאים כלל לפי מנין שנותיו אלא רק לזקן ויושב בשיביבה, ומה עוד אשר כבר סיים את הש"ס כמה פעמים, ומכהן כבר בהוראה...

והנה, לאחרונה פגש את אבי הת"ח, והוא הכביר בשבח בנו אשר הינו ממש כאחד הגדולים, וסיפר לו האב דברים כהווייתן, שבנו בילדותו ואף בתחילת שנותיו בשיביבה כלל לא היה מוכשר לכך... לא בדיעת התורה ולא בהבנת התורה... אלא כך היה מעשה:

בהיות בני בשיעור ב' בשיביבה קטנה בעיר מונסי, נכנס לשיביבה בחור צעיר בשיעור א', נחבא אל הכלים מרוב שהיה ביישן, והנה קרא 'הגבאי' את הבחור הביישן לעלות לתורה, ולא ידע הבחור איך להחזיק את עצמו, וזעה קרה שטפה את כל גופו ובקושי רב גמגם את הברכות, והנה בני, הבין את הנעשה והנשמע, וחשש שמא יעשו הבחורים 'מטעמים' וילעגו ויבוזו לו, מה שיעמיק את הפגיעה בנפש הרכה של הבחור לכל ימיו, ואף עלול לפגוע ולהזיק לדורי-דורות.

על כן, הוא ניגש אל הגבאי וביקש ממנו שחשקה נפשו לעשות 'הגבהה' - להגביה את ספר התורה לאחר הקריאה [כפי מנהג האשכנזים], והסכים לו הגבאי. הוא ניגש אל הבימה, תפס את הס"ת ועשה 'הגבהה' כמו שנוהגים לעשות בשמחת תורה... כלומר, שהפך את הס"ת כשהכתב לצד הקהל ואילו הקלף מכוון כנגד פניו [כפי מנהג הספרדים בכל השנה], מיד נשמע קול תרועה במחנה, "לא יעשה כן במקומנו" וכו', וגעשו ורעשו הרוחות...

אחר התפילה מחליט אחד מראשי השיביבה לסלקו על אתר מהשיביבה, וכי מחזיקים אנו ליצנים וקלי דעת כמותו... אך איש אחר מראשי השיביבה חשב שטרם כל, עלינו לשאול אותו מה ראה על ככה, והסביר לו הבחור שעשה זאת בכדי שידברו וילעגו עליו, וישכחו

הוא הלך לביתו, ובהתבודדות בינו לבין עצמו שפך שיחתו בדמעות שליש לפני קונו ויוצרו בחרטה בעומק הלב **למחול לו על שפגע בכבוד הגאון הקדוש זצ"ל, ואח"כ תיכף ומיד ראה שנפתחו לו מעיינות החכמה כמקודם.**

למחרת, כאשר בא החת"ס לבית המדרש ללמוד עם התלמידים, התחיל בקול רם ובבכייה גדולה:

"בני היקרים! אתמול פגעתי בכבוד הגאון הנורא ר' משולם איגרא זצ"ל, ונסתמו ממני מעיינות החכמה ונשכח ממני לימודי, לזאת הפסקתי מללמד השיעור הלאה, ועכשיו אני מתוודה על הדברים ברבים שנזרקו מפי, ואני מפייסו ברבים, ומכאן ואילך נזהר בכבודו".

(לבית התורה)

בשביל להגיד 'איזו השגחה פרטית!' הוא מוכן עוד רגע לרצוח 400 אנשים!

שח הרב אברהם מרדכי מלאך שליט"א:

אני רוצה לספר משהו, כשהייתי בסקווער, התארחתי אצל יהודי מאוד מוכר, איש חינוך שקוראים לו ר' אלעזר יונה זילברמן, והוא סיפר משהו מתוך:

היה יהודי שהיה צריך לנסוע לארץ ישראל והוא הגיע לשדה תעופה והשער כבר היה סגור, והוא מתחנן אליהם: "בבקשה תנו לי לעלות, אני מוכן לשלם..."

- "סליחה אדוני"

והוא מתחיל להבטיח אלף דולר לקופת צדקה הזאת, ולקופת צדקה המתחרה... ובסוף הוא לא עלה על המטוס. לא - אז לא. הוא חזר הביתה עם הרגשה לא נעימה.

אבל הבשורה הכי קשה הגיעה עשר שעות אחר כך - כשבישרו לו שהמטוס נחת בשלום, והכל עבר בשלום. הוא היה בטוח שהסיפור יסתיים בהתרסקות או משהו... זאת אומרת, אנשים היו מעדיפים שארבע מאות אנשים ימותו וכל המשפחות שלהם יסבלו, העיקר כדי שהוא יוכל להגיד: "יו, איזו השגחה פרטית...", בשביל זה הוא מוכן לרצוח 400 איש...

לא, אנשים ימשיכו לחיות, והקב"ה ישלם לך על כל טיפה צער שסבלת, יבוא היום והוא ישלם לך. אנחנו לא יכולים להיות כזה אינסטנט בעבודת ה'. לא בחינם זה נקרא עבודה, זו יגיעה, זה לא משהו שמכניסים והכסף יוצא מיד!

(אסדר לטעונתא)

הגנב שאתה לומד עליו כעת זה אתה בעצמך!

סיפר הגאון רבי אביגדור מילר זצ"ל: פעם נכנסתי לבית מדרש הממוקם ממול לבית הכנסת שלנו, והתבוננתי בבחור שלמד פרק "מרובה". הוא למד בהתלהבות גדולה, וניגן את דברי המשנה בקול רם: "מְרַבָּה מידת תשלומי כפל ממידת תשלומי ארבעה וחמישה". וביאר לעצמו את פשט דברי המשנה בצורה רהוטה וברורה: אם אדם נכנס לבית חבירו והוציא משם חפץ וראו אותו עדים שלקחו, צריך לשלם כפל.

שמתי לב לדבר מדהים: הגמרא שבה למד, הייתה שייכת לבית הכנסת שלנו! הוא פשוט "שאל" אותה משם בלא רשות. בחור זה לא העלה על דעתו, שהגנב שעליו הוא לומד כעת, זה הוא בעצמו! ניגשתי אליו ואמרתי לו: "ראה, אתה לומד פרק מרובה בגמרא שלקחת מבית הכנסת הסמוך. מי נתן לך רשות לקחת את הגמרא משם? כעת יש לך לא רק ביאור המשנה, אלא אתה יכול לחוש זאת

בפועל, וכך תסביר את המשנה: נכנסתי לבית המדרש וגנבתי משם גמרא. מן הדין הייתי חייב לשלם שתי גמרות לבית הכנסת, אילו היו עדים רואים את גניבתי".

כסיפור לאחר מכן את הסיפור, הוסיף: יתכן ואדם ילמד תורה, והתורה לא מלמדת אותו כלום, וזאת משום שלא מספיק ללמוד, אלא צריך לעשות זאת מתוך מטרה לשים לב ולהפנים את אשר אנו לומדים. אדם יכול לשנן היטב את דיני תשלומי כפל ותשלומי ארבעה וחמישה. הוא ילמד את דברי התוספות, הראשונים והאחרונים, ואולי אפילו יחדש על זה חידוש תורה מעצמו, אולם הוא מחמיץ את העניין כולו, כי הוא לא לומד תורה מתוך כוונה ללמוד את דרכי השם!

(ווי העמודים)

האריה שבאמת היה רק חמור...

סיפר הרב גמליאל רבינוביץ שליט"א: משל נאה שגור היה בפי אבי מורי הגה"צ בעל 'מעדני השולחן' זצוק"ל בעניין שמירת הלשון, אשר בהיותו מפורסם בלשונו הנקיה ובהירותו המופלגת מכל סרך חשש עוון לשון הרע, היה זה בבחינת נאה דורש ונאה מקיים:

פעם מצא לו החמור בדרכו ביער עור של אריה מת, כשעליו השיער הארוך של הרעמה, המעוטרת כמו 'כתר' על ראש הארי מלך החיות. מצא העור חן בעיני החמור, נטלו לעצמו והתעטף לו באדרת המלכות.

כך יצא לו החמור כשהוא מחופש לאריה לטיול נעים בין עצי היער, שואף לריאותיו אוויר צח, ונהנה מריח הפרחים היפים והדשא המוריק. אך יותר מכל - נהנה החמור דגן מהכבוד הגדול שרחשו לו חיות היער. בכל מקום שעבר, זזו החיות הצידה, וקרו קידה לכבודו של 'האריה הגדול' מלך היער!

וירא החמור כי טוב, והחליט שזו תחפושת הולמת... בראותו שכך מכבדים אותו כולם כמו מלך! ולא אבה להיפרד מאדרת הממלכה בכל מקומות הילוכו.

יום אחד, בעוד החמור-אריה מתהלך להנאתו בין שבילי היער, כשכולו נפוח בגאוותו וגסות רוחו, וחבורת 'גן החיות' פוחדים ורועדים ממנו... חלף בדרכו השועל, הנודע בפקחותו, כראותו את הכבוד הרב שרוחשים החיות למלך המתקרב, הביט השועל היטב אל תוך עיניו, ומראהו עורר בו תהיות וספקות...

זה לא מבט של אריה! הרהר השועל בחכמתו. האריה - מבטו נוקב בגבורת ארי, מלא תעוזה ומלכות, שולט הוא בעיניו על כל המרחב, כמלך! ואילו זה המתהלך כאן לפנינו עיני 'חמור' לו... מבטו ריק מתוכן, כמו של חמור! אך מאידך, הוא נראה אריה... העור שעל גופו - עור של אריה, הרעמה שעל ראשו - גם היא כמו כתר של אריה...

כך התלבט לו השועל בספקותיו, כשאינו מצליח לגלות פשר דבר. לפתע, השכיל השועל בערמומיותו ומצא עצה טובה לפשוט את הספק שלפניו. הוא הרים מן הארץ כמה אבנים קטנות, והשליכם היישר על ראש ה'אריה' המתהלך לפניו. והנה זה, מרוב כהלה ופחד, החל בצעקות רמות. באותו רגע שמעו כולם שהוא נוער וצועק בקולו של חמור... ותיכף התגלה הסוד והמרמה, שאין כאן אלא 'חמור' פשוט שהתחפש לו לאריה... על אתר עטו עליו כל חיות הטרף, וטרפוהו בחמת זעם!

כך גם בנמשל, סיים בעל 'מעדני השולחן' זצ"ל, כל עוד האדם שומר את פיו ולשונו, ואינו משמיע קולו, הרי הכתוב מעיד בו (משלי יז, כח): "גם אויל מחריש חכם יחשב, אוטם שפתיו נבון". אבל משפותח פיו ומשמיע את קולו בפטפוטים שונים, הרי מיד נודע מי הוא ומה הוא האדם...

(פיב הקהילה)